

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 din (za ino-
zemstvo: 210 din), za 1/2 leta
90 din, za 1/4 leta 45 din,
mesečno 15 din. Tedenska
izdaja za celo leto 60 din.
Plača in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Številka 42.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana
Gregorčičeva ulica 23. Tel.
25-52. Uprava: Gregor-
čičeva ul. 27. Tel. 47-61.
Rokopisov ne vračamo. —
Račun pri poštni hranil-
nici v Ljubljani št. 11.953

Izhaja vsak ponedeljek,
sreda in petek

Ljubljana, petek 12. aprila 1940

Cena posamezni
številki din 1.50

Majhni v veliki uri

V švicarskem listu čitamo na koncu uvodnika o sedanjih dramih na severu naslednje besede: Skoraj neverjetno je in vendar resnično, da smo bili v Švici v zadnjih mesecih in tednih na tem, da bi znova padli v navade mirnega časa, da so tudi pri nas še vedno ljudje, ki še danes ali pa danes znova mislijo, da si morejo dovoljevati luksuz brezmiselnih strankarskih sporov in interesnih preprirov ter najbolj malenkostnega gibanja zaradi žrtv, ki so potrebne za našo državno obrambo in za obstoj naše države.

Takšne besede je smatral za potrebno, da napiše švicarski list, čeprav je znano, da zna Švica braniti svojo nevtralnost. Kakšne besede pa bi se morale napisati pri nas, če človek gleda, kako tudi največji dogodki po svetu niti za las ne morejo zmanjšati naših strankarskih in drugih preprirov. Vidimo, kako se z največjo brutalnostjo razširja vojna na vzgledno nevtralne države, če to služi interesom velesil. V svoji najbližji bližini vidimo že dogodke, ki prav resno opominjajo, da moremo tudi mi priti v usodni položaj, ko se bo treba odločiti za najtežje. Dogodki na Donavi in v zvezi s temi dogodki inscenirana kampanja, a v zadnjem času tudi dogodki na jugu Jadrana kažejo, da ni niti prav nobena nevtralna država varna pred presenečenji.

Nekateri pa vsega tega nočejo videti in zanje so glavna samo takšna velevažna vprašanja, če bodo razpisane volitve v vsake občine, če bo pri teh volitvah veljalo tajno ali javno glasovanje, če bo pripadla ta ali ona železniška postaja tej ali oni železniški direkciji in podobna velevažna vprašanja. Prav res, majhni ljudje v veliki uri!

Kar naprej se pripravljamo še za malenkosti v času, ko gre za največje stvari, ko gre za to, da ne bomo vsi skupaj pohojeni po sedaj edino veljavnem zakonu, da je tisti, ki se ne more ali ki se ne zna ali noče braniti brez vsake pravice. Če kdaj, velja danes, da si vsak narod sam kuje svojo usodo. Kakšno si skuje narod majhen po duhu in volji, je na dlani.

Majhen po duhu in volji pa je vsak, kdor ne zna podrediti svojih osebnih, strankarskih in drugih interesov interesom celote. Kdor tudi v najusodnejši uri ocenjuje ljudi po tem, kako služijo njegovim najbližjim, dostikrat že atavističnim interesom, ta se je uvrstil med one majhne ljudi, ki velike ure ne razumejo.

Vsak narod doživi čase, ko je odvisna rešitev naroda samo od tega, če zna zbrati najboljše delavce, najbolj sposobne ljudi, najbolj požrtvovalne patriote, pa naj prihajajo iz katerega koli tabora. Takšne čase doživljamo danes in krvavi plameni vojne nas na to živo spominjajo vsak dan. V takšnih časih je odvisna usoda naroda od tega, če se povzpne njegovi odgovorni voditelji do te uvidenosti, da ne sprašujejo ljudi po tem, kaj so bili dosedaj, temveč samo po tem, če bodo v težki uri znali delati kot celi možje. So trenutki, ko strankarska legitimacija izgubi veljavo, ko velja samo legitimacija o delovni sposobnosti. Takšni trenutki so danes.

Prepri so večinoma neplodne zadeve, zato je za prepire vedno

dovolj časa. V velikih urah pa ni več dosti časa, v velikih urah je nevarnost za vedno zamujene prilike. Po 1. 1918. smo že zagrešili zamujene prilike, če bi pa sedaj zagrešili isto napako, bi bile posledice neprimerno težje. Poglejmo vendar enkrat resnici v oči in brez samoprevare!

Vse ob svojem času! Kadar je vse mirno, kadar je časa dosti, ta-

krat ne škodujejo debate o bodoči fasadi hiše. Kadar pa hiša gori, kadar gre za to, da se hiša reši, takrat je debata o fasadi hiše že pravi anahronizem. Takrat pravi ljudje rešujejo hišo, majhni ljudje pa debatirajo o fasadi in — izgube hišo.

Nihče ne ve, kaj nam morejo prinesiti bližnji dnevi. Naj bomo še tako odločni, da ostanemo iz-

ven velikih bojev velesil, se vendar more zgoditi, da bomo morali biti pripravljeni žrtvovati tudi svoje življenje. Biti pripravljen na to največjo žrtv, ne pa biti pripravljen vsaj za hip pozabiti na posebne osebne ali strankarske interese, ali ni to že smešno? Ali se ne pravi to biti majhen človek v veliki uri? Ali pa smemo biti mi takšni ljudje?

ske kontrole zaslužka kartelirane industrije se morajo ustanoviti kontrolni organi, in sicer iz vrst strokovnjakov za proizvodnjo, organizacijo in knjigovodstvo, ki bi morali redno kontrolirati delo karteliranih podjetij.

č) Kontrola se mora izvajati skupno s komercialnimi in tehničnimi strokovnjaki ter finančnimi oblastmi. Kontrolnim organom se mora dati čim širša svoboda, istočasno pa naložiti jim najstrožja odgovornost za vesno delo.

d) Odpraviti treba odgovornost kontrolnih organov za ohranitev tajnosti o notranjem delovanju karteliranih podjetij ali pa natančno precizirati, kaj se smatra za tajnost, ki se mora ohraniti.

e) Država je dolžna, da v tem smislu intervenira in to tudi v svojo pravico, ker se z dovoljenjem ustanovitve kartela zjamčuje podjetjem mirno delo z zjamčenim zaslužkom in brez rizika.

13. Da se dosežejo nizke cene za cement, morajo sodelovati vse gospodarske ustanove in uradi, ki so zainteresirani pri uporabljanju cementa.

14. Zbornica naglašja, da načeloma ni proti kartelom, če je njihov namen izboljšanje in standardizacija proizvodnje ter racionalno izkoriščanje tovarn, da se znižajo prodajni stroški. Inženirska zbornica v Beogradu bo proučila tudi druga kartelirana podjetja, ki izdelujejo material za gradbeno stroko. Pri tem upa, da ji bodo oblasti šle na roko in dale vse potrebne podatke.

Trezna in objektivna beseda inženirske zbornice dovolj jasno govori, kako brez vsake potrebe trpimo, da nam tuji kapital na tako brezobziren način z dragim cementom ovira gradbeno delavnost in otežkuje našo narodno obrambo. Upamo, da bo odkrita beseda naših inženirjev našla tudi na pristojnih mestih pravičen odmev.

Kako deluje cementni kartel

Drugod cement po 210, pri nas po 400 din

Posebni strokovni odbor beograjske inženirske zbornice je proučil stanje in delo cementnega kartela ter ugotovil naslednje: (Poročilo posnemamo po »Trgovinskem glasniku«.)

1. Jugoslavija troši na leto okoli 450.000 ton, proizvajala pa okoli 650 tisoč ton. Razlika 200.000 ton se izvažja v tujino.

Povprečna potrošnja po prebivalcu se je v zadnjih letih gibala med 15 do 30 kg, dočim je znašala v srednje evropskih državah od 70 do 120 kg. Jugoslavija troši torej tri- do štirikrat manj cementa kakor znaša povprečna evropska potrošnja.

2. Kapaciteta jugoslovanske industrije cementa zlasti notranjih kontinentalnih cementarn komaj krije potrebo na cementu pri polni gradbeni delavnosti. Primorske cementarne so v glavnem orientirane za izvoz cementa ter zaradi kartelne organizacije ter drugega prevoza v oddaljeno notranjost države ne morejo imeti ugodnega vpliva na znižanje cen cementa. Zato je potrebno in tudi upravičeno, če se ustanove nove cementarne oz. če se sedanje povečajo.

V zadnjih letih so se povečale cementarne v Dalmaciji, v Trbovljah, v Podsedu pri Zagrebu in v Popovcu pri Paraćinu. Pripravljen pa so tudi dela za razširjenje beočinske tvornice, sezidana je nova tvornica v General Jankoviću pri Skoplju ter izdano dovoljenje za sezidavo cementarne Bafa. Takšna razširjenja in nove zgraditve se izvršujejo le, če je konjunktura ugodna in plasman blaga zagotovljen.

3. V cementni industriji investirani kapital je okoli 95% tujega izvora ter odpada približno 10% na Slovenijo, 80% na Hrvaško in 10% na druge banovine.

4. Srednja fabrična prodajna cena normalnega cementa znaša v državi franko v tovarni natovorjen vagon približno 400 din za tono, za izvoz pa po 250 din.

Visokovredni cement je v državi za 100 din dražji kot normalni cement, dočim se v tujini ta razlika giblje med 24 do 60 din.

5. Srednja fabrična cena v zadnjih letih je znašala v državah s podobnimi pogoji proizvodnje za tono:

v Nemčiji	320 din
v Českoslovaški	224 ..
v Belgiji	116 ..
v Franciji	186 ..
v Italiji	206 ..
povprečno	210 ..

Povprečna fabrična cena cementa je torej v Jugoslaviji za 90% višja kot v drugih državah.

Ti podatki so vzeti po odbitku davščin in stroškov nakladanja in za prevoz do stavbišča po uradnih statistikah Belgije, Nemčije in Italije.

6. Celotni proizvodni in prodajni stroški cementa v tovarnah se morejo pri racionalni proizvodnji gibati med 120 do 180 din ali povprečno 150 din za tono. Za celotno proizvodnjo in prodajo v naši državi v višini 650.000 ton se potroši torej v naši državi okroglo 100 milijonov din.

Za prodanih 200.000 ton tujini po 250 din se dobi približno 50 milijonov din, za prodanih 450.000 ton v državi po 400 din pa 180 milijonov din ali skupno 230 milijonov din.

Po odbitku proizvodnih stroškov v višini 100 milijonov din se dobi zaslužek karteliranih cementarn v višini 130 milijonov din, ki bi se morali izkazati pri cementni industriji.

Primorske tovarne cementa pa izkazujejo izgube 10 milijonov din, kontinentalne pa dobiček 12 milijonov din.

Ti pretirani dobički pri cementu posebno neugodno ovirajo večjo porabo cementa, škodujejo gradbeni delavnosti, a tudi narodnemu gospodarstvu, ker odhaja zaslužek v tujino; ovirajo državno obrambo ter pomenijo veliko škodo za državo in za samoupravne blaginje.

7. Državna trošarina v višini 150 din na tono ravno tako neugodno vpliva na cene cementa, pa čeprav je namenjen za izvajanje javnih del. Donos te trošarine naj se giblje med 40 in 70 milijonov din na leto.

Potrebno bi bilo, da bi se trošarina progresivno in odstotno zmanjševala z ozirom na dvig potrošnje cementa v državi, da bi ostal donos trošarine isti, trošarina pa bi se zmanjševala, čim bolj bi rasla potrošnja cementa. Znosna trošarina za cement bi bila 50 din za tono. Zaradi kontrole nad cementno industrijo ni priporočljivo, da bi se trošarina sploh odpravila.

8. Prevozne cene za cement na krajše razdalje je treba znižati, ker so prevozi s tovornimi avtomobili na razdalji 100 km cenejši kot po železnici. Za večje razdalje je treba progresivno znižati prevoz po kilometru, da bi mogel priti cement tudi v najbolj oddaljene kraje.

9. Ker je cena cementa občutno odvisna od prevoznine, vsa industrija cementa pa je na periferiji države, je treba zgraditi nove cementarne.

10. V ta namen je treba pospeševati zasebno iniciativo ter preprečiti, da bi to industrijo kontroliral močni in kartelirani tuji kapital.

11. Ker je danes v dobi karteliranja velikega kapitala malo verjetno, da bi mogla zasebna iniciativa s svobodno konkurenco vplivati odločilno na znižanje cen cementa, je potrebno, da država učinkovito po svojih ministrstvih

vpliva na cene cementa. Morda bi bilo najbolje, če bi država ustanovila svoje cementarne, določila cene pri racionalni proizvodnji ter nato maksimirala cene ter da bi zagrozila z ustanovitvijo novih cementarn, če kartel ne bi pristal na ugodne cene. Ta intervencija države naj bi se smatrala kot socialna in gospodarska nujnost, ki pa je tudi v interesu državne obrambe.

Uredba o kartelih se mora spremeniti

12. Na kontrolo cementnih cen v veliki meri vpliva zelo slabo uredba o kartelih in organizaciji kartelov. Zato se mora uredba nadomestiti z novo, v njej pa uveljaviti naslednja načela:

a) Karteliranje bi se moralo izvesti strogo v skladu z interesi narodne obrambe, da bi se dosegle čim bolj racionalna proizvodnja in solidne cene.

b) Odpraviti se mora tajnost kartelnih pogodb in tajnost pregledovanja in kontroliranja kartelnih podjetij, ker to zahteva javni interes, a tudi ni v škodo dobromernemu in poštenemu delu kartelov.

c) Zaradi racionalizacije proizvodnje, določevanja proizvodnih stroškov, prodajnih cen in dejan-

Otvoritev Beograjskega velesejma

Jutri, v soboto je otvoritev beograjskega velesejma, ki bo trajal do 22. aprila. Po vseh pripravah moremo sklepati, da bo tudi letošnji Beograjski spomladanski velesejem prava manifestacija naše gospodarske aktivnosti in da bo posebno v sedanjih časih pomemben za vse naše gospodarstvo. Po številu razstavljalcev ter tudi po zanimanju, ki vlada za beograjski velesejem v vseh gospodarskih slojih naše države, je njegov uspeh zagotovljen. V interesu vsega našega gospodarstva pa je, da bo ta uspeh čim večji. Obiščite beograjski spomladanski velesejem!

Stroga nevtralnost

je postavila jugovzhod Evrope pred nove naloge. Ni jih lahko premagovati, ker zahtevajo stalno se menjajoče razmere vedno nova preusmerjenja načrtov v privatnem gospodarstvu. Zaradi tega mora biti vsak podjetnik dobro poučen o trenutnem gospodarskem položaju v državi in zunaj. Le tako bomo mogli umno gospodariti in imeti uspehe. Ljubljanski velesejem je v našem gospodarstvu ona vez, ki spaja producenta in konsumenta, ki obema kaže pravo smer v izmenjavi dobrin in tako pospešuje naše domače gospodarsko ustvarjanje. Tudi letos bo

Ljubljanski velesejem od 1. do 10. junija prikazal ustvarjalno silo našega gospodarstva. Pokazati hočemo, da naša industrija in trgovina kljub vojni vihari na zapadu nista ohromeli. To je naloga, prevažna za naše državno obdobje, pri kateri morajo sodelovati vsa naša vidnejša podjetja. Prijavite se!

Holandsko-jugoslovanska trgovinska zbornica

Beograd, Kraljev trg 15 prosi vse firme v Jugoslaviji, ki niso prejele njene okrožnice in njene vprašalne pole z meseca marca, a imajo kakršen koli interes za trgovske posle z Nizozemsko, da ji pošljejo svoj naslov.

Žitne trgovine objavljajo svoje obrate

Na ozemlju Trg. industrijske zbornice v Petrogradu so vse žitne trgovine in izvoznika podjetja odpovedala svoje obrate. Likvidacija zasebne trgovine v Petrogradu se je začela, ko je Prizad posegel v žitno trgovino in se je kasneje zaradi novih davčnih bremen še pospešila. Pa tudi v drugih krajih se v zadnjem času opaža veliko odjavljanje žitnih trgovin.

Čitajte »Trgovski list«!

Vzorno delovanje mariborskega trgovstva

Občni zbor Združenja trgovcev za mesto Maribor

Kdor se je v nedeljo udeležil sijajno uspelega občnega zbora Združenja trgovcev v Mariboru, ta je odhajal z občnega zbora dobre volje in z zanosno zavestjo, da se moremo na naše trgovstvo ob severni meji v polni meri zaupati. Občni zbor je pokazal, da je mariborsko trgovstvo v polni meri doraslo težkim nalogam, ki jih ima trgovstvo naše metropole na severni meji. Iz vseh govorov in iz vseh poročil je bilo vedno znova vidno, da je mariborsko trgovstvo enotno, prežeto s trdno in neomahljivo narodno zavednostjo ter tudi ene volje, da požrtvovalno dela za napredek naroda, našega gospodarstva in svojega stanu. Kar je v današnjih napetih časih najbolj potrebno, to je pokazal občni zbor mariborskega trg. združenja, da moramo biti vsi enotni v obrambi naših narodnih in državnih interesov.

Tako je bil občni zbor mariborskega združenja ne le krepka manifestacija stanovske zavesti, temveč tudi narodne in državne misli. Mariborsko trgovstvo je zborovalo tako, kakor mora zborovati trgovstvo ob meji.

Posebno razveseljivo pa je to, da je enako razveseljivo sliko ko občni zbor združenja za mesto Maribor nudil popoldne tudi občni zbor mariborskega okoliškega združenja, ki ga že tako dolgo vrsto let vodi z največjim uspehom njegov zaslužni predsednik Kostanj-

šek. Položaj podeželskega trgovca je danes še mnogo težji ko položaj mestnega trgovstva, zato je treba tudi, visoko zavest mariborskega okoliškega trgovca ceniti v tem večji meri.

Oba nedeljska občna zbora sta tako na učinkovit način drug drugega dopolnjevala in dokazala vsej slovenski javnosti, da je naše trgovstvo na severni meji na svojem mestu. Priznanje in hvala zato mariborskemu trgovstvu!

V lepo urejeni dvorani mariborskega združenja je otvoril predsednik Miloš Oset v nedeljo dopoldne dobro obiskani občni zbor Združenja trgovcev za mesto Maribor.

Po vseh uvodnih, a potrebnih formalnostih je pozdravil vse zborovalce, imenoma pa:

predsednika Zveze trgovskih združenj Staneta Vidmarja,

zastopnika Zbornice za TOI tajnika dr. Ivana Plessa,

obrnega referenta mariborske občine dr. Senkoviča,

predsednika Društva hišnih posestnikov in obč. svetnika Megliča, inž. Šlajmerja za Tujsko-prometno zvezo in

upravnika trg.-nadaljevalne šole prof. Škofa.

Nato je podal predsednik Miloš Oset naslednje svoje predsedniško poročilo:

Vidmarju in ne najmanj naši dobrohotni obrtni oblasti in njenemu šefu dr. Senkoviču, da ne pozabim seveda tudi naših gg. profesorjev na trg.-nadaljevalni šoli in njemu upravniku prof. Škofu za trud, ki ga posvečajo naši mladini.

Ker se je danes tudi končala triletna funkcijska doba naše uprave, nadzorstva itd., se zahvaljujem tudi svojim sodelavcem za njih požrtvovalno delo in podporo, ki sem je bil pri svojem delu za naš stan deležen od njih strani.

Vam vsem bi pa ob koncu svojega poročila zaklical: »Motite se,

če mislite, da je naše delo v naši stanovski organizaciji brezplodno! Marsikaj bi bilo še slabše, če ne bi stala ta organizacija na braniku naših pravic. Živimo sicer v časih, ko ne doživljamo mnogo uspehov, ker smo — zlasti v zadnjem času — potisnjeni v defenzivo, vendar pa z našimi napori koristimo in gladimo pot naši prihajajoči generaciji. Njej ustvarjati boljše življenjske pogoje, kot so usojeni nam, je naša velika in sveta dolžnost. — Zatorej naprej, na delo! (Glasno odobranje.) Sledilo je

poročilo tajnika Skaze

Težke razmere zahtevajo običajno mnogo obrambnega dela zlasti pri stanovskih organizacijah, katerih naloga je ščititi članstvo, ki je ob takih prilikah še posebno izpostavljeno vsestranskim nevarnostim. To dejstvo se je osobito jasno pokazalo v pretekli poslovni dobi v našem Združenju, ko so se z rastočimi nevarnostmi vse bolj in bolj oteževali eksistenčni pogoji naših članov. — Le v kratkih potezah vam hočem v naslednjem predložiti delo in razne akcije, ki jih je vršilo naše združenje v preteklem letu.

Ze prej ste slišali o usodepolnih ukrepih naših oblasti z ozirom na izjemne razmere, kakor o davčni reformi, uredbi o pobijanju draginje, kontroli cen in o nekoliko zgrešenih predpisih minimalnih mezd. Na vse te uredbe smo takoj reagirali in to ne samo s praznimi protesti, temveč s konkretnimi protipredlogi, katere smo poslali tako po Zbornici kakor tudi po Zvezi pristojnim činiteljem. V koliko smo pri teh akcijah v sklopu z drugimi organizacijami uspeli, bo pokazala bodočnost. Vsekakor pa upamo, da bodo nekatere ostrine omiljene, kar bi bil vsekakor uspeh solidarnega dela vseh gospodarskih organizacij ob izdatni pomoči naše Zbornice in tudi Zveze.

Prav zanimivo je bilo v preteklem letu poglavje o krošnjarstvu. Osnutek že tolikokrat objavljen in težko pričakovane uredbe o krošnjarstvu nam je bil predložen, a je bil absolutno nemogoč, zato splošno odklonjen in osnutek je izginil. Boljša nobena uredba, kakor pa slaba! — Že zabavna je bila krošnjarska deputacija, ki se je upala oglasiti se pri banu. Predrznost pa je, da so se upali pritoževati se radi »preganjanja«. Seveda smo uporabili to priliko tudi mi za izdatna pojasnila o teh nedolžnih žrtvah, na katerih škodljive podvige smo opozorili tako kr. bansko upravo kakor tudi ponovno našo orožniško komando. Skratka, potrudili smo se, da smo jim v našem območju kakor tudi v bližnji okolici onemogočili njih — pogosto zelo temne in sumljive posle, kadar koli nam je bilo to mogoče.

Nadalje smo se s konkretnimi zahtevami udeleževali o priliki redukcije železniškega prometa in delni uspehi tudi niso izostali.

Po večletni borbi smo vendar dosegli, da se telefonski kabli — počasi sicer a vendar — jačajo ter bo kmalu mogoča montaža novih telefonskih aparatov, kar je pri nas v Mariboru že nujna potreba.

Pač pa smo skoro brezuspešno žigosali obupne poštne razmere pri mariborskih poštah in še bolj obupne, že skoro v pregovor spadajoče ceste v mariborskem bližnjem in daljnem okrožju.

K novelizaciji zakona o pobijanju nelojalne konkurence smo stavili predloge, kot jih zahteva poslovno življenje, ne pa birokratizem. Zlasti se naj že enkrat izda v tem zakonu prepoved prodajanja

pod ceno, kar je silno nezdrav pojav ter vodi običajno v propast. Na finančno direkcijo v Ljubljani smo naslovili po Zbornici vlogo, kjer smo poudarjali slabo gnotno stanje našega trgovstva, povzročeno od elementarnih nevarnosti v okoliških krajih, kakor povodnji, suše in sl., kar je imelo za posledico pavperizacijo kmeta, najjačjega trgovskega odjemalca.

To bi bile torej bežno naslikane naše glavne akcije obrambnega značaja. Pa tudi sicer je bilo udeleževanje mariborskih trgovcev kot članov združenja precej živahno. Izredni časi so zahtevali tudi v našem mestu izrednih ukrepov in tako imamo v Mariboru protidraginjski odbor, v katerem sodelujejo tudi zastopniki mariborskega trgovstva, imamo pa tudi prehranjevalni odbor, kjer najdemo tudi mariborske trgovce.

S sodelovanjem Združenja sta priredila Mariborski teden in Jadranska straža tekme najlepših trgovskih izložb. Kratko povedano, uspeh je bil presenetljiv; nekatere izložbe so bile naravnost umetniško aranžirane in seveda tudi nagajene.

Precejšna pridobitev, da se doseže red na naših tržiščih je uvedba obveznih legitimacij za sejmarje in trgovske nakupovalce. Bil je že skrajni čas, da se v vseh teh vrstah, kjer se skrivajo neredko najrazličnejši tipi, uvede neki red, zlasti v interesu poslovne javnosti.

Končno še omenjam našo trgovsko-nadaljevalno šolo, ki se pod strokovnim vodstvom profesorkega zbora z upraviteljem Škofom na čelu vidno dobro razvija in s katero je gojilo Združenje po svojih funkcijah tesne stike ter se zanimalo za mladino.

Vse to, izpopolnjeno še z obilico administrativnega dela, o katerem bo še govora v statističnem delu tajniškega poročila, tvori nekako približno sliko delovanja v Združenju. Neredko smo pri tem seveda potrebovali Vaše pomoči v strokovno-tehničnih vprašanjih kakor tudi nasvetov obrtne oblasti in najrazličnejših navodil in neštetihi intervencij naše Zbornice in Zveze. Z veseljem in hvalečnostjo moram ugotoviti, da se nisem nikamor obrnil zaman ter imam prijetno dolžnost zahvaliti se iz tega mesta vsem sodelavcem iz Vaših vrst, kakor tudi šefu naše obrtne oblasti dr. Senkoviču, gospodom od Zbornice dr. Plessu in Zagarju ter funkcionarjem Zveze s prošnjo, da mi tudi v bodočem letu ne odrečejo dobrohotne pomoči.

Z ozirom na kratko odmerjen čas za današnje zborovanje končujem. Težke čase imamo za seboj in ne vemo, kaj še prihaja. Za svojo osebo pa vem samo toliko, da bo naša stanovska organizacija, naše Združenje, kakor doslej, zastopalo vaše interese tudi v bodoče. Ne strašim se dela in eventualnih naporov, ki jih mogoče prinese prihodnje leto; želim samo, da bi čimprej prišla tista doba, ko bo vaše in naše delo kronano z uspe-

Združenje trgovcev
za srez ljubomski-gornjeradgonski
v Ljubotomeru

ima

redno letno skupščino

v nedeljo 21. aprila 1940. ob 14. uri
v gostilni Zavratnik v Ljubotomeru.

Dnevni red:

1. Volitev dveh overovalteljev zapisnika.
2. Predsedniško poročilo.
3. Tajniško poročilo.
4. Obračun za leto 1939. z blagajniškim poročilom in poročilo nadzorstva.
5. Izpopolnitev pravil s pristojbenikom.
6. Proračun za leto 1940. in določitev članarine.
7. Sestava dveh komisij za pomočniške izpite.
8. Samostojni predlogi.
9. Slučajnosti.

Ce bi skupščina ob določeni uri ne bila sklepčna, bo eno uro pozneje na istem kraju in z istim dnevnim redom druga skupščina, ki sklepa veljavno ne glede na število prisotnih članov.

Predsednik uprave:
Vencoslav Vilar s. r.

hi, kajti to bo pomenilo povratek normalnih časov, pomenilo bo pa tudi pričetek toliko zaželenega in zasluženega vsaj relativnega blagostanja v trgovskih vrstah, kar bo nedvomno v prospeh celotnemu našemu gospodarstvu. (Živahno odobranje.)

Tajnik Skaza je nato podal še statistično poročilo.

Ob koncu leta 1939. je štelo združenje 583 članov, in sicer: 519 trgovcev poedincev, 64 družb, zadrug in zavodov. Razen tega je ostalo koncem leta v evidenci začasno ustavljenih 7, onih, ki so trgovine opustili in se niso bili izbrisani, pa 11 obratov.

Lani je bilo izdanih 54 novih obrtnih listov, 52 pa je bilo izbrisanih. Protokoliranih tvrdk je 141.

Nameščencev je bilo prijavljenih 147, odjavljenih pa 116 in je bilo koncem leta 1939. pri naših članih zaposlenih: 68 poslovođij, 258 pomočnikov, 189 pomočnic, 235 ostalih nameščencev, skupaj torej 750 nameščencev, t. j. 31 več nego prejšnje leto.

Vajencev je bilo sprejetih 40, odjavljenih 6, oproščenih 29. Stanje je bilo koncem leta: 68 vajencev in 61 vajenk, skupaj 129, za 10 manj nego prejšnje leto.

Trgovsko nadaljevalna šola.

V šolskem letu 1938./39. je bilo vpisanih v vse tri razrede 74 učencev in 62 učenk, skupaj 136. Šola pa je izdelala 66 učencev in 55 učenk, odličnjakov pa je bilo sedem učencev in tri učenske. Odličnjaki so bili obdarovani v znak priznanja z leposlovnimi knjigami, razen tega pa so prejeli vsi absolventi 3. razreda podarjeno tudi brošuro: »Kako postanem dober prodajalec«.

V letnik 1939./40. je bilo vpisanih 62 učencev in 54 učenk, kar znaša skupaj 116, t. j. 20 manj kakor prejšnje leto.

Šolska knjižnica je štela koncem leta 1939. 488 zvezkov, učiteljska pa 89. Zbog popolne obrabljenosti je bilo škartiranih in črtanih iz inventarja 24 knjig šolske knjižnice.

Blagajniško poročilo

Blagajnik in knjigovodja Juro Zidanšek je potem poročal o premoženjskem stanju združenja, ki je prav zadovoljivo, in razčlenil denarno poslovanje v preteklem letu. Bilančna vrednost nepremičnine, lepe dvonadstropne stavbe na vogalu Jurčičeve in Vetrinjske ulice, je v računskem zaključku podana z 265.000 dinarji, je pa seveda vredna mnogo več. Lepo se razvijajo poedini skladi, kakor upravni, hišni, podporni, vajenski in podporni sklad branjevcev. Bi-

Poročilo predsednika Miloša Oseta

Živimo v sredi vojne vihere, vsekakor še kot nevtraleci, vendar čutimo posledice vojne čim dalj, tem huje. Zaenkrat se pojavlja precej občutno primanjčevanje raznega blaga, kakor na pr. kolonialnega, dišav, parafina, železa, zlasti traverz itd. Tega pomanjkanja je največ kriva blokada na morju, ki se vedno bolj poostreje. Deloma pa je vzrok tudi v tem, ker ne moremo dobiti od Narodne banke deviz. Ta delni zastoj trgovine povzroča potem podražitev blaga, zlasti življenjskih potrebščin, zaradi česar so naše oblasti segle po raznih protidraginjskih ukrepih. Tako smo dobili najprej uredbo o pobijanju draginje, kmalu nato pa še uredbo o kontroli cen; na obeh uredbah je bilo takoj opaziti, da je njih ost naperjena proti trgovstvu.

Dobili smo nadalje novo davčno reformo, ki je najhuje zadela zopet trgovstvo, pa tudi industriale. Uvidevamo sicer, da mora imeti država v sedanjih izjemnih časih tudi izredne dohodke, vendar smo pa bili prisiljeni povzdigniti svoj glas proti prehudi ostrini in pogrešnim tendencam davčne reforme.

Mnogo je bilo v preteklem letu boja pri monopolni upravi v Beogradu radi prepotrebne reforme prodaje soli; dosegli sicer nismo 100% uspeh, nekoliko pa se je način prodaje tega blaga vendar zboljšal.

Zanimive so bile razne akcije radi sladkorja, zlasti pa zaradi najnovejše odredbe Prodajne centrale v Beogradu, ki je po organih finančne kontrole diktirala absolutno neprimerne cene. Energična protiakcija vseh poklicnih faktorjev z našo Zbornico na čelu, kateri smo se seveda pridružili tudi mi, je prinesla popolno zmago; cene so ostale stare!

Petroleja primanjkuje še danes kljub neštetim akcijam vseh mogočih činiteljev, seveda tudi nas; le malo prihaja tega prepotrebne- ga blaga, zato pa več zadrževanj obljub.

Bencinske porcije so bile sicer nedavno malo zvišane, vendar pa še vedno občutno trpi naše gospodarstvo zaradi primanjčevanja tega goriva, ker ne more svojih motornih vozil v polni kapaciteti izrabiti.

V zadevi ustanovitve podružnice Poštne hranilnice v Mariboru sem v Beogradu na pristojnem mestu osebno interveniral; tudi takoj sem dobil zaenkrat samo obljube. Mnenja pa sem, da bomo podružnico že v doglednem času vendarle dosegli.

Še nekaj besed o Prizadu. To je znana privilegirana institucija, ki naj bi regulirala cene zlasti kmet- skim pridelkom. Žal pa Prizad intervenira v smerah, ki ne soglašajo z njegovimi nalogami. Zato gledamo z veliko skeptiko, da ta zavod svoj delokrog vedno bolj širi, nedavno na vino, a sedaj baže še na riž. Smatram, da je Prizad v sedanjih sestavi za naše gospodarstvo popolnoma odveč, da se ne izrazim ostreje. Zato naj bi se izpolnila splošna želja, da se ali ukine ali pa vsaj izpopolni s praktičnimi gospodarskimi zastopniki.

Od naših internih dogodkov v pretekli poslovni dobi bi omenil, da smo po mnogih prošnjah dosegli razširitev telefonskih kablov.

Z razmeroma malimi stroški smo popravili gremialno hišo, katere prenovljena fasada je sedaj v okras Vetrinjski ulici.

Prvikrat smo se letos udeleževali mariborski trgovci humanitarno v večjem stilu, in sicer s prireditvijo božične naši obmejni deci. Prav lepo je odjeknila ta gesta med našo javnostjo ter nam zagotovila sloves socialnega in nacionalnega razumevanja. Zato najlepša hvala vam vsem, ki ste s svojimi darovi pripomogli k tem prireditvam.

Kopčavam z zahvalo vsem onim, ki so nas podpirali pri delu za naše stanovske pravice, predvsem gospodom pri Zbornici za TOI v Ljubljani, posebej še gg. dr. Plessu in Zagarju, nadalje funkcionarjem pri naši Zvezi, zlasti predsedniku

lančna vsota računskega zaključka znaša nad 700.000 dinarjev, znesek, ki ga tako hitro ne doseže kako združenje v naši banovini.

G. Klanjšek je nato podal poročilo v imenu nadzornega odbora. Pregledano je bilo vse poslovanje združenja, ki je naravnost vzorno. Tudi Zbornica je pregledala poslovanje prav podrobno in našla vse v najlepšem redu in se o delovanju združenja izrazila z laskavim priznanjem. Računski zaključek izkazuje lep prebitok, s katerim se dotirajo poedini skladi. Končno je predlagal odboru razrešnico z izrečno pohvalo, kar je bilo soglasno sprejeto.

G. Hinko Sax je zatem poročal o Simon Novakovi ustanovi za ubožane trgovce, ki se zadovoljivo razvija. Hiša v Slovenski ulici je bila nekoliko popravljena, v veži pa je bila vzidana spominska plošča plemenitemu ustanovniku. V hiši stanuje več bivših trgovcev in

tudi nekaj drugih strank, deloma popolnoma zastoj, deloma pa za skromno najemnino. G. predsednik Oset se je zahvalil načelniku kuratorija ustanove g. Saxu, ki kakor oče skrbi za Simon Novakovo ustanovo.

G. blagajnik Zidanšek je nato prečital proračun, ki predvideva izdatke v višini 150.420 dinarjev. V načrtu so razni drugi izdatki, ki so v teku let postali potrebni, vendar se bo tudi tekoče leto zaključilo aktivno, ker so za to podani vsi pogoji. Precejšnji so izdatki hišnega sklada, ki so za tekoče leto predvideni z okroglo 144.000 dinarji. Na predlog g. Majerja je bil določen znesek 2000 din za pobiranje krošnjarstva. Zvišan je bil zaproseni in že dovoljeni znesek 500 din kot podpore pevskemu zboru trgovskih pomočnikov na predlog g. Majerja na 1000 din.

Nato se je oglasil k besedi tajnik Zbornice za TOI

dr. Ivan Pless,

ki je na zborovalce naslovil nekaj vzpodbudnih besed. Dejal je med drugim:

»Kot zastopnik Zbornice za TOI Vam prinašam pozdrave naše zbornice in želim Vašemu delovanju kar največ uspeha. Zbornica bo tudi v bodoče krepko podpirala Vaše stremiljenja in vse akcije v prid našemu gospodarstvu in zlasti trgovini v Mariboru. Zbornica podpira vsako akcijo lokalnega ali širšega značaja, zato tudi v bodoče ne bo odrekla svoje podpore, kadar gre za to, da se zagotovi napredek našega gospodarstva, zlasti ob skrajni državni meji.

Mnogo je še članov, ki ne sodelujejo z vsemi močmi v stanovski organizaciji in ki skeptično gledajo na njeno delovanje. Toda pomisliti je, da bomo le tedaj nekaj dosegli, če bomo vsi složni. Kot primer naj služi to, da se je v zadevi boja proti davčni noveli zbralo pred nekaj tedni v Ljubljani 120 najboljših referentov iz vse naše države. Kot primer naj služi tudi dejstvo, da je čez noč izginilo maksimiranje sladkorja. Etatizacija našega gospodarstva vedno bolj napreduje. Država se v vedno večjem obsegu udejstvuje pri uvozu in izvozu. Poleg »Prizadac«, kvasne centrale je vznikla nova institucija: prodajna centrala za sladkor. Tu se je pokazalo, kaj premore skupen nastop gospodarstvenikov. Ko so vse organizacije povzdignile svoj glas in krepko protestirale zoper nedostatke, so dosegle velik uspeh. Naredba o maksimiranju sladkornih cen je bila takoj preklicana.

predsednik Zveze Stane Vidmar,

ki se je najprej zahvalil predsedniku Združenja za topli pozdrav in je nato nadaljeval:

»Veseli me, da imam priliko Vas tukaj zbrane pozdraviti. Vaše združenje je tako agilno in tako hitro reagira na vsak pojav v našem gospodarstvu z vlogo na našo Zvezo, da mi res ne moremo spati, tudi če bi hoteli. Zahvaljujem se Vam za Vašo aktivnost. Čestitam Vašemu vodstvu in mariborskemu trgovstvu, da ima tako dobre delavce.

Zveza ima letos mnogo prilike, da aktivno nastopa. Zveza je svojo nalogo kot bojna organizacija v polni meri izpolnila. Najboljša volja nič ne pomaga, če je vojska slaba. Predsednik je dejal, da naše trgovstvo zapostavljajo. To je res, v veliki meri pa smo tega tudi sami krivi. Nismo se doslej brigali za naše stanovske organizacije tako, kakor bi bilo treba. To je pač znamenje, da nam je bilo dobro. Naša brezbriznost je šla celo tako daleč, da je bilo več združenj zunaj naše zveze. Sedaj smo s smotrenim delom dosegli, da so vse naše organizacije vključene v Zvezi. Prva faza našega dela je za nami.

To so res uspehi, ne smete pa misliti, da mora imeti vsaka akcija tudi takoj uspeh. Kot primer navajam, da so gospodarske organizacije dolgo mledovale za odpravo prevoza pošte v Mariboru s konjsko vprego. Vztrajnost je dovela do cilja in sedaj ste dobili čedne avtomobile za prevažanje pošte. Tudi kontrola cen bi se po prvotnem načrtu drugače izvajala in to predvsem nad detajlisti, toda naporu naših zbornic se je posrečilo, da je bil ta načrt umaknjen. Takih primerov bi lahko našteval še več.

Trgovinska zbornica je izvedla natančno revizijo Vašega združenja. Pokazalo se je, da Vaše poslovanje ni samo natančno, temveč naravnost vzorno. Vsaka priloga je pri Vas večkrat pregledana, kakor kaže virgulacija. Ugotoviti sem moral pri Vašem združenju res krasno harmonijo, ki mi mora imponirati. V imenu predsedništva Zbornice izrekam zato Vašemu predsedniku Osetu zahvalo in priznanje za njegovo triletno vzorno delovanje, ravno tako pa tudi tajništvu, upravi in nadzornemu odboru.

Ne vemo, kaj nam bo prinesla bodočnost, in negotovost leži na nas kot nekaka mora. Vozili smo doslej dobro in gledamo v bodočnost z optimizmom. Bodite prepričani, da bo Vaše konstruktivno delovanje v tej ali oni obliki našlo svoje upravičeno priznanje. (Živahno pritrjevanje in ploskanje.)

Besedo je potem povzel, živahno pozdravljen

in videli bomo, da bo rastele tudi naš ugled in da nas bodo v javnosti bolj spoštovali.

Časi so težki in temni. Sedaj se vidi, koliko je kdo vreden in kaj zna. Mi vsi vemo, da izredne razmere zahtevajo od vseh, tudi od nas težke žrtve, ker so potrebne. Ne sme pa se iti preko nas! Pokazati moramo, da smo konstruktiven element in da se zavedamo dolžnosti do skupnosti in do vsega narodnega gospodarstva. Pokazati moramo z našim složnim nastopom javnosti, da nismo mi krivi, da

Obrtni referent g. dr. Senkovič

je pozdravil zborovalce v imenu mestne občine mariborske in njenega župana. Dejal je, da je bilo sodelovanje občine in združenja tudi v preteklem letu razveseljivo in naravnost vzorno. Občina mnogokrat potrebuje razne podatke in jih od združenja prejema hitro, že v nekaj dneh, s čimer je tudi obrtnemu referatu delo zelo olajšano. Uspehi se dajo doseči le s skupnim delom. Zato je tudi občini zelo ustrezno, ako vladata složnost in strnjnost med gospodarskimi krogi. Izdani predpisi se dajo upoštevati v polni meri le tedaj, če so tu močne organizacije. Organizacija naj krepko drži vajeti v rokah in naj močno poveže svoje vrste. Govornik želi, da bi tudi bodoče vodstvo lahko pokazalo enake uspehe, kakor dosedanje.

V imenu članstva je Drago Roglič izrazil popolno zadovoljnost in izrekel zahvalo in vse priznanje vodstvu združenja s prošnjo, naj bi tudi v bodoče hodilo po dosedanjih preizkušenih potih.

Po kratkem odmoru so sledile

volitve novega odbora

Ob splošnem pritrjevanju je bil za predsednika zopet izvoljen veletrgovec Miloš Oset, ki se je topla zahvalil za izkazano zaupanje in obljubil, da se bo tudi v bodoče potrudil, da bo kos gotovo ne lahki nalogi.

Na predlog g. Draga Rogliča je bila potem izvoljena naslednja lista, potem ko se je glede ene osebe, zastopnika sekcije trgovcev tehnične stroke, dosegel sporazum:

Prvi podpredsednik g. Franjo Majer, drugi podpredsednik g. Rado Lenard.

Člani upravnega odbora gg.: Franjo Klanjšek, Branko Sutevič, Zdravko Anderle, Karel Jančič, Jakob Lah, Janko Preac, Albert Vicol, Anton Antončič, Slavko Tičar, Hinko Sax, Stanko Koehek in Ferdo Lovrec; namestniki gg.: Anton Tavčar, Ivan Prešeren, Viktor Mavrič, Ivan Lah, Rado Tipel in Maks Jaš.

Nadzorni odbor: gg. Anton Paš, Oto Jurše, Josip Šraj, Ivan Kevačič in Ivan Kravos; namestnika gg.: Oton Crepinko in inž. Ernest Miglič.

Častni odbor: gg. Feliks Skrabl, Miloš Oset, Anton Macun, Ferdo Pinter in Drago Roglič; namestnika gg.: Karel Jančič in Franjo Majer.

Solski odbor: gg. Miloš Oset, Jakob Lah, Branko Mejšek in Janko Preac; namestnika gg.: Oto Jurše in Anton Linzner.

narašča draginja in da so za to odgovorni drugi in ne mi. Draginja se ne da odpraviti z ukrepi policijskega značaja, temveč le s pametnimi in smotrenimi gospodarskimi merami. Če bi bili pravčasno dobili dovolj deviz, bi lahko v jeseni nakupili dovolj blaga po takratnih, še nizkih cenah.

Moja želja je, naj bi mariborsko združenje še nadalje ostalo na vodilnem mestu našega trgovstva in da bi tudi v bodoče doseglo tako lepe uspehe kakor doslej. (Živahno pritrjevanje.)

XVII. SALON AVTOMOBILOV

»Servis in njih uporaba« - Kmetijski stroji - Vino - »Polje in gospodarstvo« - Turizem - Narodna rečna dela
Na železniščah od 22. IV. do 11. V. brezplačen povratek, na jadranskih parnikih višji razred za ceno nižjega.

za »Trgovski lista«

ki je sedaj last vseh združenj Zveze in je skupno glasilo vsega trgovskega stanu in sploh našega gospodarstva. Trgovci naj si bodo svesti važnosti svojega glasila, ki neustrašeno zastopa interese našega gospodarstva in v prvi vrsti našega trgovstva in ki ni vezan na prav nobene ozire, zato je tudi iskren in pove resnico. Finančna plat lista je sedaj urejena. Vendar je list navezan na podporo članstva. V Sloveniji je dobrih 10.000 trgovcev, njih dolžnost je, da postanejo stalni čitatelji stanovskega glasila in da se na list naroče. Ako bodo list tako podpirali, kakor bi ga morali, potem bo »Trgovski lista« našemu trgovstvu še več nudil kot doslej.

G. Antončič je predlagal, naj odbor proučava vprašanje uvedbe obvezne naročnine na »Trgovski lista«, kakor je to uvedeno pri mnogih društvi, kjer se naročnina za stanovsko glasilo pobira hkrati s članarino. G. predsednik Oset je zagotovil, da se bo novi odbor intenzivno bavil tudi s tem vprašanjem.

G. profesor Škof je kot upravnika trgovske nadaljevalne šole podal kratko poročilo o delovanju zavoda in je orisal v svojih izjavah težave, s katerimi se mora boriti učiteljstvo v izvrševanju svoje naloge. Izredni časi se poznajo tudi pri naši mladini. Zato je potrebno, da tudi trgovci sodelujejo pri vzgajanju mladine, ki je prav sedaj zelo težko. Naraščaj moramo navajati k vztrajnosti. Trgovski stan je dandanes pionir blagostanja. Končno se je govornik zahvalil šolskemu odboru za vso podporo.

Z željo, da bi vsi trgovci Maribora krepko podpirali odbor, ker le tako bo lahko zadostil svoj vse prej kot lahki nalogi, je predsednik g. Oset zaključil občni zbor in povabil navzočne, naj se popoldne udeležijo izleta k Sv. Martinu pri Vurbergu, kar jih je mnogo tudi storilo.

Davčni svetovalec

O službeni pogodbi

G. I. S. v K. — Vprašanje: Z ozirom na nove taksne predpise o službeni pogodbi prosim za pojasnilo: a) ali je vsakdo dolžan, da sklene službeno pogodbo, b) ali se vnosi oz. podatki v davčnih knjižicah in poslovnih knjižicah smatrajo za službeno pogodbo, c) kdo plača takso na službeno pogodbo, t. j. kdo nosi takso, d) ali se novi predpisi nanašajo tudi na trgovske pomočnike.

Odgovor: Pismeno službeno pogodbo se mora sklopiti le z zaposlenimi tujimi državljani in z učenci. Za ostala službena razmerja ni predpisana pogodba. Drugo vprašanje pa je, kaj vse se smatra za službeno pogodbo. Po pripombi z nove tarifne postavke 30. zakona o takсах se glasi: »Taksa iz te tarifne postavke se plačuje ne glede na to, ali je pravno listino (namestilveni dekret, postavitveno pismo, zapisnik o izvolitvi ali kakor koli se drugače imenuje) na-

pravi samo službodavec ali pa se je o tem napravila pogodba, ki sta jo podpisali obe stranki, ali se spis o imenovanju (izvolitvi) dene v arhiv, ali je službodavec fizična ali pravna oseba in ali ji pripada oprostitev od takse ali ne.

2. Davčne in poslovne knjižice se nikakor ne smatrajo za službeno pogodbo. Tako so merodajni organi ministrstva za finance povodom zadnjih davčnih konferenc izjavili, da se niti plačilni listi, pobotnice, prijave za pokojninsko zavarovanje itd. ne smatrajo, da nadomestujejo službeno pogodbo, ki mora biti kolkovana.

3. Vprašanje, kdo je dolžan plačati takso za službeno pogodbo, je odvisno od pogodbe same. V vsakem primeru sta za pravilno plačilo službene takse solidarno odgovorni obe pogodbeni stranki.

Obdačenje inozemskih poslovnih naprav

G. I. L. v M. — Vprašanje: Ste samostojni trgovci, dobivate pa nad 50% blaga iz inozemstva in bi morali radi tega plačati pridobnino tudi od inozemske poslovne

naprave, ki Vam dobavlja blago. Prosite za pojasnilo, kako se bo ta davek za inozemsko poslovno napravo odmeril.

Odgovor: Ako nimate z inozemsko firmo drugih poslovnih stikov, kakor te, da dobivate od nje blago, se Vam bo predpisala pridobnina na dosednji način, ker je bil pogoj za davčno dolžnost inozemske poslovne naprave, ki obstoji v tem, da dobivate od ene in iste inozemske firme preko 50% blaga, uvoza, oz. tvori tako blago preko 50 odstotkov vašega prometa, z najnovejšo uredbo ukinjen.

Statistika konkurzov

Po uradnih podatkih je bilo v marcu v vsej državi 4 konkurzov in 11 prisilnih poravnav. Konkurzov je bilo 2 v dravski, po eden pa v banovini Hrvatski in v Beogradu. Od 11 prisilnih poravnav je bilo: 2 v dravski, 2 v banovini Hrvatski, v donavski banovini 5 in na ozemlju mesta Beograda 1. Slovenija je v tej statistiki na prvem mestu, kar je le dokaz več, da so gospodarske razmere v Sloveniji mnogo pretežke.

Občni zbor Združenja trgovcev v Ptuj

V soboto dne 30. marca zvečer je imelo Združenje trgovcev v Ptuj svoj občni zbor. Udeležba na občnem zboru ni bila posebno dobra, kar je treba obžalovati, ker je danes bolj kakor kdaj koli potrebno, da trgovstvo odločno in s poudarkom manifestira za svoje pravice.

Občni zbor je otvoril poslevoedeči podpredsednik Ivan Snoj, ki je konstatiral sklepčnost, pozdravil vse navzoče člane, zlasti pa: zastopnika Zbornice za TOI zborn.

Predsedniško poročilo g. Snoja

Letošnji 55. občni zbor pada v obdobje prav izrednih razmer za našo trgovino. Občni zbori trgovskih združenj dravske banovine potekajo letos v temeljitih razpravah o nastalih težkočah in molnjah. Tudi naše združenje čuti to.

Slaba letina

Lanska letina v našem kraju z izjemo sadja in vina zbog dolgotrajne suše ni bila ugodna, posebno krompirja je bilo malo. Prav tako je slabo obrodil fižol. Ogromen izpad teh važnih pridelkov, ki se izvažajo, a so važni tudi za ljudsko hrano in krmo prašičem, je zelo nepovoljno vplival na našo trgovino. Zaradi pomanjkanja blaga naš kmet pozneje nastale konjunktore v teh pridelkih ni mogel izkoristiti. Zelo je tudi škodovala suša krmi.

Sadje je imelo v začetku sezone klub obilice primerne cene. Ob izbruhu vojne, ki je zajela velik del Evrope, je v našem prometu z inozemstvom zaradi pomanjkanja vagonov nastal velik zastoj, in to ravno v času, ko je bila izvozna sezona sadja na višku. Sadju je pretila nevarnost pokvarjenja. Ti nedostaki so se sicer v teku 14 dni nekoliko zboljšali, kupčija sadja pa ni bila več takšna, kakršna se je v začetku sezone pričakovala. Cene so se znatno znižale in nastale škode ni bilo mogoče popraviti. Vse to je neugodno vplivalo na našo trgovino.

Težave trgovcev

Vojno stanje je imelo za posledico pomanjkanje raznovrstnega blaga, zlasti kolonialnega in raznih surovin. Zaradi vojne so bili tudi na mah ustavljeni vsi blagovni krediti, pojavila se je draginja, kontrola cen itd. Trgovci je bil postavljen pred najtežje naloge, kar jih je bilo po svetovni vojni.

Posebno težko se je občutilo pomanjkanje petroleja. Maksimiranje cen sladkorja, ki ga je na lastno pest izvedla Prodajna centrala za sladkor v Beogradu brez zaslišanja interesentov, je za naše trgovstvo nesprejemljivo. Naše združenje je brzojavno protestiralo proti uvedbi maksimiranja cen. Zbornica za TOI je podvzela potrebne korake, da se maksimiranje uredi po zaslišanju zbornice in državi. (Med tem je bilo maksimiranje cen tudi že preklicano.)

Vlada je izdala protidraginjsko uredbo, ki je zelo ostra. Poleg denarne kazni določa namreč tudi zaporno kazen ter odvzem blaga. Pri tem so pa izključene pogojne kazni. V izdani uredbi pa ni določen dobiček, ki ga sme trgovci zaslužiti, marveč običajni dobiček. Ta nejasnost lahko služi vsak čas za kaznivo dejanje. Postavljen je bil tudi odbor za pobijanje draginje in brezvestne špekulacije, ki pa v Ptuj dosedaj še ni imel povoda v nobenem primeru nastopiti, kar je najboljši dokaz realne trgovine v Ptuj.

O davčni reformi ne bom obširno govoril. Vse naše gospodarske organizacije v državi, na čelu naša

svetnika Milka Senčarja, zastopnika Zveze trg. združenj tajnika dr. Pustiška, načelnika Pomočniškega zbora Osvina Gregorica ter zastopnike tiska.

Pred prehodom na dnevni red se je spominjal umrlih članov. Poslovili so se v večnost: Viljem Dengg, ga. Frančiška Urbančič in Adam Novak. Zborovalci so njihov spomin počastili.

Nato je podal predsedujoči Ivan Snoj predsedniško poročilo, iz katerega posnemamo:

Zbornica za TOI, so se najintenzivneje zavzele za spremembo trdot. Ni pa pričakovati znatnih zboljšanj, ker finančno ministrstvo vztraja na stališču, da se ne morejo menjati glavni predpisi zakonskih uredb. Trgovstvo uvideva potrebe države in rado prispeva, je pa mišljenja, da bi se efekt dal doseči brez drakoničnih kazni, katerim je trgovec po novi reformi izpostavljen.

Pošne zadeve

Pošno ministrstvo je odobrilo poštne avtomobilske vožnje v Slovenske gorice in to na križni prog: Ptuj—Sv. Urban—Sv. Bolhenk—Sv. Andraž—Sv. Lovrenc—Ptuj. Ta poštna proga je bila lanske leto odprta. Ni pa moglo združenje doseči, da bi se avtomobilski promet razširil tudi na progo Ptuj—Vurberk—Sv. Barbara pri Mariboru, čeprav ne bi imela pošta tu nobenega rizika. Poleg tega pa bi poštna uprava prihranila vse izdatke dosedanje poštne zveze s konjsko vprego. Omenili smo tudi, da zaprosena proga teče po ravnem, cesta pa je v odličnem stanju. Na Vurbergu pri Ptuj se nahaja najmodernejši sanatorij za pljučne bolezni, ki je poleti in pozimi prenapolnjen z bolniki. V bližini sanatorija se nahajajo svojci bolnikov, ki morajo pogosto v mesto Ptuj zaradi nakupa raznih potrebščin. Kljub vsemu temu se naša zahteva še ni izpolnila.

Združenje je opozorilo merodajne faktorje tudi na nedostatke pri telefonski centrali in pošti Ptuj. Število osebja je premajhno in zato pošta ne more zmagati prometa. Zahtevali smo, da se uvede avtomatizacija telefonske centrale Ptuj ter to zahtevo s tehtnimi argumenti utemeljili. Nočnih telefonskih zvez sploh ni mogoče doseči, ker ni potrebnega uradnika za nočno službo. Z avtomatizacijo telefonske centrale v Ptuj bi ti nedostaki odpadli in telefonska zveza bi bila noč in dan vsakemu na razpolago. Samo avtomatizacija telefonske centrale bi bil edini izhod za odpravo telefonske mizerije. Zato znova poudarjamo to zahtevo.

Ze lanske leto sem omenil, kako nujno je potrebna

zgradnja silosa za naš okraj.

To akcijo smo predložili pristojnim faktorjem, da silos spada v Ptuj kot središče krajev največje sadne produkcije, posebno pa za primer dobre sadne letine za shrambo sadja do pozne zime, ko se lahko dosežejo višje cene, kakor tudi za primer nepredvidenih izvoznih težkoč bodisi radi domačih ali inozemskih ovir, — kar se je lanske leto jasno pokazalo — zlasti pa za ugodno izkoriščanje kontingentov. Poleg tega pa je silos nujno potreben za sušenje in za konserviranje sadja. Započeto akcijo za zgraditev silosa bomo nadaljevali, dokler se silos ne zgradi.

Krošnjarstvo — stara nadloga — se kljub vsem izdanim predpisom

neomejeno širi, ker oblastva predpise o krošnjarstvu premalo upoštevajo, varnostni organi pa sploh ne. Ponovno zahtevamo, da se krošnjarstvo sploh odpravi.

Nadalje mi je dolžnost, da se s tega mesta v mojem imenu in v imenu združenja najtopleje zahvalim Zbornici za TOI in zlasti gen. tajniku Ivanu Mohoriču, dr. Plessu ter konzulentu Zagarju, ki so šli združenju vendar na roko kakor tudi strankam ob zborničnih uradnih dneh pomagali z dobrimi nasveti. Zahvalo sem dolžan tudi zbor. svetniku Milku Senčarju, ki je bil združenju s svojimi dobrimi nasveti vsak čas radevolje na razpolago.

Iskreno se zahvaljujem Zvezi trgovskih združenj, zlasti pa njenemu predsedniku Stanetu Vidmarju in tajniku dr. Pustišku, ki

Iz poročila tajnika Oseniaka

navajamo: Novih obratov je bilo prijavljenih 11, starih pa odjavljenih 9, da je skupno število članov združenja naraslo na 157. Pomočnikov je bilo 87, pomočnic 75, vajencev in vajenk pa 46.

Pisarna vodi poslovalnico Trg. bolniškega in podpornega društva v Ljubljani, pri kateri je bilo iz Ptuj in okolice zavarovanih 250 zasebnih in 29 banovinskih nameščencev. Članov višjega zavarovanja je bilo 52.

Uprava združenja je vedno pazila, da so bili varovani interesi članov. K osnutku mestnega proračuna je podala svoje pripombe, ravno tako k novemu pravilniku za tržne in sejmske dneve. Na vse okrožnice Zveze in Zbornice je oddala združenje vedno svoje mnenje.

Temeljito se je zavzelo združenje za samostojnost Trg. bol. in podpornega društva v Ljubljani.

Posebno pa se je zavzelo združenje za zgraditev silosa v Ptuj, ki je središče sadnega okraja, kjer se pridelata do 1000 vagonov prvovrstnega namiznega sadja.

Ob uradnem obisku g. bana v Ptuj, se mu je predstavila članska deputacija ter mu izročila obširno spomenico o gospodarskih potrebah mesta. Ptuj sta nujno potrebna vodovod in kanalizacija. Nujno potrebno je tudi, da se naš okoliš upošteva pri programu del kakor pri regulaciji Drave, zgraditvi novega mosta, zboljšanju cest, zlasti pa tlakovane dovodne ceste k železniškemu skladišču. V spomenici je tudi omenjena zgraditev silosa. Poudarila se je potreba, da se samoupravne doklade, predvsem banovinske, znižajo, da država spet prevzame nase različna bremena, ki so se občini tekom zadnjih let naložila. Nujno potrebno je tudi, da se plače državnih nameščencev, zlasti nižjih, zvišajo.

Lansko leto je izvedlo združenje nabiralno akcijo za božičnico za revne šolske otroke v Halozah. Nabralo se je v gotovini din 1.125.—, vrednost blaga pa je znesla din 1.637.—. Obdarovani so bili revni otroci in šolah sv. Barbara, Leskovec in Nova cerkev. Šolska upraviteljstva so v imenu otrok izrekla darovalec najtoplejšo zahvalo. Združenje je tudi prispevalo po svoji skromni možnosti nabiralni akciji za božičnico obmejnih šol.

Blagajnik Hinko Kreft je poročal o blagajniškem stanju združenja. Računski zaključek za l. 1939. izkazuje din 49.281.— dohodkov in din 37.282.— izdatkov. Podporni sklad znaša din 3.914.—. Premoženje združenja je naraslo na din 61.544.—.

V imenu nadzorstva je poročal Hinko Sonnenschein ter predlagal, da se izreče blagajniku Hinku

sta ob vsaki dani priložnosti neustrašeno zastopala interese trgovstva. Posebno zahvalo izrekam gospodom zastopnikom davčnega odbora Lenartu, Brenčiču Antonu in Senčarju Milkoju. Zahvaljujem se tudi obrtnemu referentu magistratnemu ravnatelju Zavodlalu. Združenje izrekalo zahvalo tudi učiteljskemu zboru Trg. nad. šole.

Omenim naj še naš »Trgovski list«, ki je edini stanovski zagovornik in strokovni svetovalec ter je dolžnost vsakega trgovca, da postane stalni naročnik na svoje stanovsko glasilo, in sicer na vse tri številke in ne samo na sobotno izdajo.

Ko končujem svoje skromno poročilo, apeliram na vas, dragi tovariši, da je v sedanjem težkem času, ko se mora trgovstvo boriti za svoj obstanek, brezpogojno potrebno, da vsi sodelujete v soglasju za blagor in napredek našega stanu in za dobro bodočnost naše trdne Jugoslavije, kateri služimo z vsem našim biljem. (Zivahno odobravanje.)

Kreftu za njegovo požrtvovalno delo zahvala ter vsej upravi razrešnica. (Soglasno sprejeto.)

O proračunu za l. 1940. je poročal blagajnik Hinko Kreft. Predvideni dohodki znašajo din 12.596, izdatki pa din 39.396.—, primanjkljaj pa se bo kril s članarino, ki znaša v I. razredu 800 din, v II. 500 din, v III. 360 din, v IV. 240, v V. 180, v VI. 120 in v VII. razredu 85 din. V članarini je tudi določena za Zvezo trg. združenj ter naročnina za sobotno številko »Trgovskega lista«.

V imenu Zveze trg. združenj ter njenega predsednika se je nato tajnik dr. Pustišek zahvalil za pozdrave ter sporočil pozdrave zveze in predsednika Staneta Vidmarja. Nato je podal izbrano poročilo o delu Zveze trgovskih združenj, ki je znova razvila veliko delavnost na vseh poljih. Prav tako agilno delavni so bili tudi vsi njeni odseki. Z velikim in glasnim odobravanjem so sprejeli zborovalci poročilo dr. Pustiška.

Volitve

Prvotno sta bili vloženi dve listi, a se je dosegel kompromis ter je bila predlagana samo ena lista.

Preden so se začele volitve, je sporočil podpredsednik Snoj, da je uprava združenja na svoji seji dne 18. marca soglasno sklenila predlagati današnji skupščini, da izvoli dolgoletnega predsednika združenja g. Franja Lenarta v priznanje njegovih zaslug za častnega predsednika. Z glasnim odobravanjem so zborovalci sprejeli ta predlog.

Nato je bila soglasno izvoljena naslednja kompromisna lista:

Predsednik Ivan Snoj, podpredsednik Hinko Kreft.

Člani uprave: Ivan Cviki, Alojz Brenčič, Ivan Hlupič, Pavel Ornič, Ivan Rašl, Franjo Vrabl in Milan Vuga.

Namestnika: Miha Brenčič in Alojz Zorčič.

Nadzorstveni odbor: Ignac Arnuš, Robert Rosenfeld in Bogomir Skočir. Namestniki: Ivan Ploh, Ivan Tušek in Jakob Zavrnik.

Častni odbor: Franc Artnjak, Anton Brenčič, Franjo Lenart in Milko Senčar. Delegati na skupščino Pomočniškega zbora: Anton Brenčič, Ivan Hlupič, Milko Senčar in Milan Vuga.

Delegata za Zvezo: Ivan Snoj in Milko Senčar.

Predloga uprave združenja

Soglasno sta bila sprejeta naslednja predloga uprave:

Za bodoče je pod kaznijo prepovedano vsem članom vsako razdeljevanje reklamnih koledarjev kot novoletno darilo svojim odjemalcem.

Skupščina pooblašča upravo združenja, da lahko naloži članom, ki

se pregreše zoper ta sklep, denarno globo do din 1000.—.

Uprava se pooblašča, da določi članarino poedinim članom po njih gospodarski moči.

Zbornični svetnik Milko Senčar

Uvodoma se zahvali za pozdrav, izreka pozdrav Zbornici za TOI skupščini, pozdravi novo upravo združenja, zahvali se za sodelovanje v upravi vsem onim, ki so izstopili iz uprave, želi pa, da bi se g. Anton Brenčič prihodnjic zopet vrnil v upravo.

Zivimo v času, ko se notranje urejuje država po načelih avtonomije ali federacije. Ker je dobila Hrvatska svojo finančno samostojnost, tudi Slovenija upravičeno zahteva svoje pravice. Gospodarski krogi pa bočeje sodelovati pri ureditvi dravske banovine.

Državni proračun je sprejet za 4 mesece. Preselitev industrijskih podjetij se nadaljuje, s strogim izvajanjem nove davčne reforme se je bati še večjih preselitev na jug. Gospodarski krogi upoštevajo, da država potrebuje denar, zahtevamo pa, da se dajatve razdelijo pravilno in enakomerno, ne pa tako, kakor se je to dogajalo sedaj. Dvojna mera mora prenehati, drugače preti našemu gospodarstvu neizogiben pogin, ker je davčna moč slovenskega davkoplačevalca sedaj do skrajnosti napeta.

Ostala so nerešena še mnoga vprašanja našega gospodarstva, tako sanacija in nelikvidnost naših denarnih zavodov. Omajano zaupanje vlagateljev se ne bo zboljšalo, dokler vlagatelji ne bodo mogli 100% razpolagati s svojimi vlogami in denarjem.

Kar se tiče centralizacije našega gospodarstva, omeni, da je že itak veliko v rokah prodajnih central, ki so nastale za špirit, kvas in sladkor, zlasti pa za izvoz po Prizadu, ki je hotel monopolizirati celo uvoz riža itd. Zahtevamo, da se Prizad pobriga za nakup vina v naših Halozah, da se s tem pomaga našemu vinorodnemu kraju.

Cesta Maribor — Ptuj — Ormož mora biti prometu primerno urejena. Započeto delo pri zidavi naše bolnice se mora na vsak način nadaljevati in čim prej dograditi.

Pri tej priliki ponavljamo svojo staro zahtevo, naj se čim prej izvedejo svobodne tajne volitve v skupščino, v banski svet in v občinske zastoje, pri katerih želimo skupen in složen nastop vseh gospodarskih slojev.

Zivimo v izrednih časih, občutimo vojno gospodarstvo z vsemi svojimi žalostnimi posledicami. Naša bojazen in pesimizem na lanskem občnem zboru sta se žal izkazala upravičena. Naša država kot nevtralna mora tudi svoje gospodarstvo novemu položaju prilagoditi, vse domače delovne sile zaposliti doma in primerno plačati.

Naša državna uprava ni bila kos svoji nalogi glede nastale draginje, ker je ni znala preprečiti s pravočasno priskrbo potrebnega blaga in surovin, ki so nam potrebne.

Zavedamo se, da gremo še težkim prilikam nasproti, ker vso Evropo čaka velikansko obubožanje in razdejanje. Posledica tega bo, da bo nastala še večja draginja in pomanjkanje. Naša trgovina se mora vsega tega zavedati, mora ustvariti popolno slogo med seboj, biti vedno pripravljena dati državi, kar državi gre.

Končuje z iskreno željo, da pride svet čim prej do toliko potrebnega pomirjenja, da bodi naš državi ohranjena nevtraliteta in da bi kmalu doživeli trajen mir, ki je pogoj za uspešno in plodonosno gospodarsko udejstvovanje in napredek naše zemlje, naše države in celega sveta.

Govor g. Senčarja je sprejela skupščina z velikim aplavzom.

Ko so se obravnavala še nekatera druga vprašanja, je predsednik Snoj zaključil dobro uspešno redno skupščino.

Politične vesti

Turška vlada je predlagala izredno sklicanje sveta Balkanske zveze, ker želi, da bi vse balkanske države zavzele isto stališče.

Romunska vlada je izdala uradni komunique, da so neresnične vesti o romunski mobilizaciji.

Italijanska vlada je po švicarskih vesteh zaprla Otrantsko ožino z minami ter o tem obvestila našo vlado.

Dansko so zasedli Nemci skoraj popolnoma po programu. Le v začetku je prišlo do manjšega odpora danskih vojakov, ker se niso bili poučeni, da je danska vlada pristala na zasedbo, čeprav s protestom. Kakor hitro je prišlo po velje iz Kodanja, da se brez boja umaknejo, je bilo tudi konec danskega odpora, da so mogli Nemci brez vsake ovire zasedati bogato deželo.

Zasedba Norveške pa se ni posrečila. Nemški načrt je bil sicer v podrobnostih izdelan ter se je Nemcem posrečilo s turisti, posadkami trgovskih ladij, ki pa so bili dejansko nemški vojaki, zasedati velik del norveških pristanišč in letališč in celo pristanišče Narvik na visokem severu. Toda že nemško prodiranje proti Oslu je naletelo na velike težave, ker so se norveške obalne baterije krepko branile in dosegle tudi velike uspehe, da so potopile veliko in moderno nemško 10.000 tonsko križarko »Blücher«, kmalu za njo pa tudi 6000 tonsko moderno križarko »Karlsruhe«. Izgubo obeh teh križark priznava tudi nemško uradno poročilo.

Istočasno pa se je posrečilo angleški vojni mornarici, da je prodrla ne samo v Skagerrak, temveč tudi v Kategat ter tu napadla nemške vojne ladje, ki so spremljale nemške transportne ladje. Razvila se je velika pomorska bitka ob švedski obali, ki se je končala z zmago Angležev. V boju je bilo tu pri švedskem mestu Göteborgu 10 nemških ladij. Gotovo je, da so Angleži potopili 5 ladij, 2 sta se zatekli na švedsko, kjer so bili nemški vojaki internirani oz. prepeljani v bolnišnice, ker je zelo mnogo ranjenih.

Druge velika bitka je bila pred pristaniščem v Narviku, kjer je pet angleških rušilec napadlo šest modernih in velikih nemških rušilec. Dva angleška rušilca sta bila v boju potopljena, eden pa je nasel in velja kot izgubljen. En nemški rušilec je bil potopljen, tri pa tako zadeti, da so začeli goreti. Poleg tega pa so Angleži potopili 7 nemških trgovskih ladij, med njimi municijsko ladjo, ki je dobesedno zletela v zrak. Vse te nemške ladje so imele na krovu vojni material.

Zivahno so delovala tudi nemška in angleška letala. Eni ko drugi poročajo o uspehih. Angleži poročajo, da so njih letala zadela 4 nemške bojne ladje, ki so bile težko poškodovane.

Tudi Norvežani so imeli več bitk z nemškimi vojnimi ladjami ter se je eni norveški ladji posrečilo, da je potopila moderno nemško križarko »Emden«.

Skupno so po vesteh iz angleških in švedskih virov izgubili Nemci prvi dan 14 vojnih ladij (od katerih pa je bilo 8 samo onesposobljenih za boj) ter 14 transportnih ladij.

Nemški poslanik v Oslu je obiskal norveškega kralja ter ga pozival, da opusti Norveška nadaljnji odpor ter da prizna »nacionalno norveško vlado v Oslu, ki so jo instalirali Nemci in kateri predseduje rezervni major Quisling. Norveški kralj pa je to zahtevo odbil in zahteval, da se nemška vojska umakne z Norveške. O nemški zahtevi je nato sklepala tudi legalna norveška vlada, ki je sklenila, da se Norveška z vso odločnostjo bori proti tuji invaziji. Vlada je tudi izdala proglas na prebivalstvo, naj pomaga vladi pri obrambi Norveške in njene samostojnosti. »Z bombami in drugimi vojnimi sredstvi so napadli Nemci Norveško ter jo hočejo uničiti. Simpatije vsega civiliziranega sveta so na strani Norveške. Morda bo usoda Norveške za trenutek temna, toda kmalu bodo nastopili za Norveško zopet lepši dnevi,« pravi proklamacija.

Churchill je podal v angleškem parlamentu pregled o poteku zadnjih dogodkov. Dejal je, da so se Nemci že od konca marca pripravljali na napad na eno severnih nevtrálnih držav, Angleži so bili o tem poučeni, niso pa vedeli, kateri državi bo veljal ta napad. V ponedeljek zjutraj pa so izvedeli, da sta določeni za napad Danska in Norveška. Že zadnje dneve marca je bilo poslanih več nemških trgovinskih ladij, ki so sicer prevajale železno rudo, na Norveško. Na teh ladjah so bili skriti nemški vojaki in orožje.

Angleško brodovje v Scapa Flow. ki je sedaj tako zavarovan proti letalskim napadom, da so se vsi nemški napadi v zadnjem času ponesrečili, je dobilo v nedeljo nalogo, da je v strogi pripravljenosti. Ko smo izvedeli, da se nemške vojne ladje pomikajo proti severu, je takoj to brodovje odpulilo. Brodovje je takoj, ko je zadelo na nemško brodovje, stopilo v borbo. V boju sta bila dva angleška rušilca potopljena. Pri Narviku se je spustila velika angl. oklopnica »Renown« (33.000 t) v boj z nemško oklopnico »Scharnhorst« (26.000 t) in jo večkrat zadela. Vendar se je mogla »Scharnhorst« umakniti. Boji pa so bili tudi pri Bergenu.

Narviku in Trondheimu ter v Skagerraku in Kategatu. Razen nekaj križark, rušilec in transportnih ladij so potopili Angleži tudi več nemških podmornic. Faresko otočje so Angleži zasedli, ne bodo pa tudi pustili, da se vgnezdijo Nemci na Islandu. Bergen in Trondheim Angleži niso zasedli. Churchill je mnenja, da so sedanje nemške drzne operacije samo uvod za mnogo večje operacije na kopnem. Z upanjem moremo pričakovati nadaljnjih dogodkov, ker smo pripravljeni na vse.

Reynaud je izjavil v franc. parlamentu, da je bilo dosedaj potopljenih 18 nemških ladij, in sicer 4 križarke, 1 podmornica, 1 rušilec

in 12 transportnih ladij ter 4 angleški rušilci.

Pomorski boji se nadaljujejo ob vsej norveški obali. Zavezniki imajo tu 150 vojnih ladij in 600 letal. Nemci pa 100 ladij in 1000 letal. Premoč zaveznikov vojnih ladij je nesporna. Po morju plava polno trupel nemških vojakov.

Italijanski tisk zelo ugodno komentira nemško zasedbo Danske in Norveške ter vidi v tej zasedbi velik poraz zaveznikov. Istočasno poudarjajo italijanski listi, da je sedaj Italija pripravljena in da ne bo dopustila, da bi se dogodki razvijali brez njenega upoštevanja. Zaenkrat pa še čaka Italija na nadaljnji razvoj dogodkov.

Občni zbor Združenja trgovcev v Novem mestu

V mestni sejni dvorani je imelo Združenje trgovcev v Novem mestu dne 17. marca svojo 21. redno letno skupščino, ki je bila primeroma dobro obiskana. Skupščino je otvoril ob 11. dop. predsednik Julij Kobe, ki je konstatiral sklepčnost ter imenoval za overovatelja zapisnika gg. Josipa Paučiča in Albina Krevsa. Predsednik Kobe

je nato iskreno pozdravil vse zborovalce, zlasti pa zastopnika sreskega načelstva g. Alojzija Stajnko, zastopnika Zbornice za TOI zbor. svetnika Edmunda Kastelica ter zastopnika Zveze trgovskih združenj tajnika dr. Pustiška.

Na predlog g. Matka se zapisnik ne prečita in se odobri.

Predsednik Julij Kobe

je nato podal svoje predsedniško poročilo, v katerem je med drugim izjavil:

Preteklo leto je bilo leto najburnejših dogodkov, ko je izgubila svojo svobodo najprej bratska Češkoslovaška, nato pa še bratska Poljska. Vojna, ki je izbruhnila na zapadu, vpliva močno na vse države in tudi na one, ki so nevtralne. Zlasti pa je prizadeto gospodarstvo vseh držav. Zaradi blokade in vojnega rizika je uvoz blaga otežkočen. Posledica tega je, da manjka industriji surovin in da je nastalo tudi pomanjkanje drugega blaga, zlasti kolonialnega blaga in petroleja ter bencina. Pomanjkanje blaga pa je zopet povzročilo draginje, ki jo občutijo vsi sloji, zlasti pa državni uradniki; katerih plače so ostale vedno iste. Zelo pa trpi zaradi draginje tudi trgovec. Za enakovredno blago, ki ga je prodal po starih cenah, mora ob nabavi novega blaga plačati mnogo višjo ceno in še ni gotovo, če bo dobil vsaj primeroma enako dobro blago. Trgovina pa je zelo trpela tudi zato, ker so bili ustavljeni vsi blagovni krediti. Marsikateri trgovec zato ne more več voditi trgovine v starem obsegu.

V krepkih besedah je nato predsednik Kobe opisal škodljivost krošnjarstva in poudaril, da trgovstvo v svoji borbi proti krošnjarstvu, zlasti z manufakturnim blagom, ne bo odnehalo, dokler ne doseže v svoji borbi polnega uspeha.

Ravno tako odločno zahteva trgovstvo spremembo § 19. odst. 4. obrt. zakona, da ne bo smel več zaprositi za trgovino z mešanim blagom vsak rokodelce, ki je tri leta samostojno opravljal rokodelski obrt, čeprav se trgovsko ni prav nič naobrazil. Ta odstavek se mora iz obrtnega zakona brezpogojno črtati. Trgovci imajo zadosti svojega naraščanja in temu treba omogočiti zaposlitev.

Zaradi vedno večjega šušmarstva v lesni stroki so se uvedle legitimacije za nakupovalce. Upati je, da se bo sedaj šušmarstvo nehalo.

Z bansko naredbo so se uvedle tudi minimalne plače za trg. pomočnike. Naše združenje ni bilo nikdar proti uvedbi minimalnih mezd, vendar pa mora biti proti tej naredbi, ker je za podeželske trgovce nesprejemljiva. Zato se je tudi novomeško združenje pridružilo drugim združenjem in poslalo na bansko upravo predstavko o potrebi spremembe te naredbe. Upamo, da bo naši želji tudi ustrezno.

Predsednik Kobe je nato govoril o protidraginjski uredbi ter

obširneje tudi o novi davčni reformi. Zaradi številnih protestov, zlasti proti obvezni dolžnosti vodenja knjig ter več ko drakoničnim kaznim, iz vseh krajev države, je bila sklicana za 18. marec posebna konferenca med zastopniki zbornic iz vse države ter zastopniki finančnega ministra. Kakšen bo uspeh te konference, bomo še videli. (Med tem so rezultati te konference že znani in treba je

žal dostaviti, da so se zahteve gospodarskih krogov upoštevale le v zelo neznatni meri.) Zavedamo se, da so v današnjih časih žrtve potrebne, nikakor pa se ne more-

Druga poročila

Tajnik Papež je nato podal tajniško poročilo.

Vseh članov je imelo združenje ob koncu 1939. 293, za 1 manj ko pred enim letom. Protokoliranih firm je bilo 30. Trgovin z mešanim blagom je bilo 127, z manufakturno 15, z lesom 19, s špecerij.

Novih prijav je bilo 10, odjav pa 11. Pomočnikov je bilo 22, pomočnic pa 31, vajencev in vajenk pa 62. Pomočniških izpričeval je bilo potrjenih 18. Strokovno šolo morejo obiskovati samo učenci iz Novega mesta in bližnje okolice, v vseh drugih krajih so učenci brez strokovnega pouka.

V krajevni turistični odbor v Novem mestu je uprava delegirala predsednika Kobeta, v tur. odbor v Toplicah pa g. Lavriča. V glavnem odboru Zveze zastopata združenje predsednik Kobe oz. njegov namestnik g. Turk.

Proti uvedbi novih sejmov v nekaterih krajih je zavzelo združenje odklonilno stališče, ker je itak že preveč sejmov v našem kraju.

Blagajniško poročilo je podal blagajnik Ivan Medie. Združenje je imelo dan 33.737 dohodkov in 25.844 din izdatkov, da znaša pre-

mo strinjati s tem, da se naše delo z nepotrebnimi predpisi otežkoča. To velja zlasti za določbo o obveznem vodenju knjig.

Posebno pozornost moramo tudi posvetiti pridobitvi dobrih železniških zvez, zlasti skozi Sevnico v Maribor in Zagreb. Sedanje zveze nikakor ne ustrezajo.

Predsednik Kobe je nato poročal o delu uprave. Združenje se je po svojih delegatih udeležilo zvezne skupščine in otvoritve Trgovskega doma v Murski Soboti ter se glavne odbora Zveze v Mariboru in Celju. Na obeh sejah so se obravnavala vsa vprašanja, ki so važna za trgovski stan. Na pobudo mariborskega združenja je priredilo slovensko trgovstvo veliko akcijo v korist učencev v obmejnih šolah. Naše Združenje je pri tej akciji z uspehom sodelovalo in nabralo med svojimi člani v blagu in v denarju za 3.159 din. vse slovensko trgovstvo pa nad 100.000 din. Ker je ta akcija nacionalno zelo koristna, se je sklenilo, da se bo pobirala vsako leto v ta namen polodstotna doklada od vsakega člana združenja.

Letošnja glavna skupščina Zveze trgovskih združenj bo v Novem mestu. Prosim cenjene zborovalce, da pošljejo upravi združenja v določenem roku ev. predloge za skupščino.

Predsednik Kobe se je nato zahvalil Zbornici za TOI, Zvezi trgovskih združenj za vso podporo, ki sta jo obe vedno izkazovali združenju. Izrekel pa je tudi svoje priznanje »Trgovskemu listu«, ki je vedno trgovce v vseh njih težnjah odločno in vztrajno podpiral.

Z željo, da bi ostali obvarovani vojnih zapletljajev in s pozivom na vse člane, da delujejo v blagorin za napredek naše drage Jugoslavije, je zaključil predsednik Kobe svoje poročilo, ki so ga sprejeli zborovalci z glasnim odobravanjem.

Tako dober tek vzbuja

naravna Rogaska slatina, da so se po zgodovinskih podatkih prebivalci okolice za časa lakote v 30letni vo ni izogibali, piti to vodo, ker jim je povzročila prevelik tek.

delu Zveze in njenih odsekov ter podal celoten pregled stanja trgovine in našega gospodarstva. V svojem poročilu o borbi Zveze proti raznim škodljivcem trgovine je zlasti opozarjal zborovalce, da imajo uspeh samo konkretne ovadbe. Čim več konkretnih ovadb bo podanih proti krošnjarjem in šušmarjem, tem prej bo te nadloge konec. Trgovci morajo tudi sami pomagati, da se napravi temu zlu konec. (Glasno odobravanje.)

Predlogi uprave

Uprava združenja je sklenila, da predloži občenemu zboru naslednje predloge: Na lanskem občenem zboru je bilo določeno, da se določi iz dosedanjih prihrankov 50.000 din za zgraditev Trgovskega doma. V tem domu bi imelo združenje svojo gremialno šolo, posvetovalnico, dvorano za zborovanja, pisarno in druge prostore. Da pa se more ta koristna misel uresničiti, je potrebno, da vsak član nekaj v ta namen žrtvuje. Uprava predlaga, da bi se pobirali za »Trgovski dom« naslednji prispevki: Pri davčni osnovi od 10C do 500 din letno din 10, pri osnovi do 1000 din 25, do 2000 din 50, do 3000 din 75, do 4000 din 100, do 5000 din 150 in pri davčni osnovi nad 5000 din po 200 din. Ta doklada bi se pobirala skupno s člansko doklado. V debati predlaga g. Paučič, da je v teku podobna akcija za zgraditev Obrtniškega doma in naj bi zato združenje stopilo v stik z obrtniškim združenjem. Nato je bil predlog uprave sprejet z dodatkom g. Paučiča.

Ker se je zopet razpasla navada dajanja daril in koledarjev, predlaga uprava, da se dajanje daril opusti. Na pojasnilo dr. Pustiška, da more združenje naložiti onim, ki kršijo sklepe občenega zbora globo od 500 do 1000 din, se sprejme sklep, da se koledarji ne smejo več darovati.

Soglasno se sprejme tudi predlog uprave, da mora imeti vsak trgovski učenec in učenka dovršene štiri meščanske razrede ali štiri razrede srednje šole. Ta pogoj pa bi veljal samo za mesto Novo mesto. Na predlog g. Krevsa se sklene, da se predlog uprave sprejme, vendar pa razširi za ves okraj in ne le za mesto.

Pri slučajnostih opozarja gosp. Matko lesne trgovce, da nabavijo za vse svoje nakupovalce legitimacije, ker se more samo na ta način napraviti konec šušmarstvu.

G. Nahtigal opozarja, da prodajajo ob nedeljah in tržnih dnevih ženske v Novem mestu saharin. (G. Turk: Cena sladkorja naj se zniža, pa bo takoj saharin izginil.)

Krepko je nato občni zbor na predlog g. Paučiča tudi nastopil proti okrožnici Nabavljalne zadruge drž. namestencev, ki kliče skoro na bojkot trgovcev, ker so se novomeški meščani izjavili proti prodaji zemljišča na Loki za stavbišče zadružnega doma. Napad Nabavljalne zadruge je čisto neupravičen, ker trgovci niso v tej zadevi nič storili, temveč je nastopilo proti tej nameri samo meščanstvo. Uprava združenja bo zato poslala Nabavljalni zadruzi primerno protestno pismo.

Ker je bil s tem dnevi red skupščine izrpan, je zaključil predsednik Kobe občni zbor z apelom na vse člane, da se trdno oklenejo svoje stanovske organizacije in da delajo za njen napredek.

Naše organizacije

Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, bo za Ptuj, okolico, Ormož, Ljutomer, Mursko Soboto in Dol. Lendavo v četrtek dne 18. aprila v prostorih Združenja trgovcev za mesto Ptuj, Narodni dom.

Trgovskim združenjem

Prizadevamo si, da poročamo o vseh občinah zborih trgovskih združenj čim obširneje in čim hitreje. Zaradi pomanjkanja prostora pa nam nikakor ni mogoče objaviti vsa poročila nakrat. Za danes smo morali odložiti več poročil, tako poročilo o občinem zboru mariborskega okoliškega in kamniškega združenja.

Cvetković in dr. Maček, nato pa z min. dr. Budisavljevičem, ki zagovarja ohranitev SUZORja, čeprav v spremenjeni obliki.

Institut za italijansko kulturo je bil v torek slovesno odprt v Ljubljani. Odprtost je slavnostno sta se udeležila tudi senator grof Giuliano Balbino in prof. slavistike Mayer iz Rima. Institut je otvoril ban dr. Natlačen z lepim govorom. Slovesnosti so prisostvovali skoraj vsi vidnejši slovenski kulturni delavci. Institut ima na Napoleonovem trgu zelo lepo urejene prostore. Jezikovni tečajni zavoda so zelo dobro obiskani.

Ljubljanski akademski pevski zbor je pod vodstvom svojega odličnega dirigenta Marolta priredil turnejo po Jugoslaviji. Vsi njegovi koncerti so imeli velike uspehe in v Sarajevu, Beogradu in Nišu, kjer je dosedaj zbor nastopil, je bilo vse razprodano. Koncerta v Beogradu se je udeležil tudi min. predsednik Cvetković.

Na Donavi so bili potopljeni trije vlačilci z blagom za Nemčijo. Po

cih fjordov. Pri Elverunu se vodijo srdite borbe ter je tu padlo več sto Nemcev. Vroči boji se vodijo tudi pri Narviku, v katerega so po nekkih vesteh že prodrli Angličani.

Ameriški listi komentirajo nemški pohod na Norveško takole: 1. Iz poteka nemških operacij se vidi, da so se Nemci zelo dolgo pripravljali na zasedbo Danske in Norveške. 2. Zavezniška blokada proti Nemčiji je morala biti že tako uspešna, da so bili Nemci skoraj prisiljeni odločiti se za ta drzen in brezupen korak. 3. Blokada proti Nemčiji bo sedaj še bolj uspešna, ker bodo mogli zavezniki uporabljati še danske in norveške parnike. 4. Iz Skandinavije ne bo mogla Nemčija dobiti nobenega blaga več.

Od nemške zasedbe je zelo udarjena Danska, ker ne bo mogla več dobiti krmil iz angleških kolonij in Amerike. Brez teh krmil pa ne more vzdržati svoje živinoreje na

dosedanji višini. Danski živinorejci bodo morali začeti klati svojo živino. Nemške oblasti so začasno ukinile ves promet med danskimi otoki. Popolnoma je prepovedan vsak promet Danske s tujino. Razmerje med dansko krono in nemško marko je bilo določeno tako, da je ena nemška marka enaka 2 danskim kronam, dočim je bila dosedaj vrednost obeh enaka. Uvedene so bile tudi še nekatere omejitve v prodaji živil.

4000 norveških in danskih trgovskih ladij s skupno tonažo 6 milijonov ton je sedaj trenutno izkločenih iz prometa. V Ameriki se boje, da se bodo zaradi tega prevoznih stroškov zelo podražili.

Na Holandskem so začeli obmejnata mesta evakuirati.

Sovjetske čete s Finske meje so bile poslale na jug proti romunski meji.

Požar je uničil v Györu na Madžarskem 500 vagonov pšenice ter silos, ki je imel 12 nadstropij.

Tovorni avtomobili plačajo pogojno 1%.

Stroji, lokomotive, lokomobile nove din 3 od 100 kg.

Železo, ploče itd. za industrijo in obrambo pogojno prosti.

Računski stroji 400, 300. — Laboratorijski instrumenti 250, 150, medicinski 200, 150.

Fotografski aparati 500, 400, kinematografski 300, 250.

Zepne ure zlate 25, 20, srebrne 12, 10 od kosa. — Okrovi iz platine ali zlata 20, 15, srebra 10, 7. —

Furniture za ure 1500, 1200, razne 300, 250.

Puške itd. 1000, 700. — Ostalo strelno orožje 500, 400.

Ze v 24 urah barva, plesira in kemifao snafli obleke, klobuke itd. Skrobi in svetilnika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suki, munga in lika demate perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 8. Telefon št. 22-72.

Spremembe in dopolnitve k carinski tarifi

V uvoznih tarifi

Preja iz konoplje, lanu itd., razen iz sukancev, enolitna 90, 70.

Pozamentarija, pasarsko in gumbarso blaga 600 in 500. — Izdelki, jermenji 150, 120.

Umetna volna 30, 25. — Rute in šali 750, 600. — Tili, bobinet 750, 600. — Čipke 1800, 1300. — Odmotana svila 25, 20.

Milnska sita 100.

Knjigoveško platno 35, 30.

Klobučina, živalska in z rastlinsko snovjo 60 in 50, volnena 120, 100.

Razna cedila za žganje olja itd. 35, 20.

Traki, umetno cvetje, tkanina iz konjske žime, razen svile 750, 600.

Klobuki, svileni, od kosa din 12, 10, opremljeni 6,50, 5, neopr. 4 in 3.

Odpadki od preje in tkanin 3, 2 od 100 kg.

Usnje, bronsirano, pozlačeno itd. 600, 500. — Pergamentno 120 in 100. — Umetno 60, 50.

Rokavice 3000, 2500, brez podloge 2500, 2000.

Tehn. predmeti 120, 100.

Navadne kožuhovine 400, 250, fine 1200 in 1000, izdelki do 3000, 2500.

Strune in vrvice, tudi iz črev 260 in 200.

Kavčuk, gutaperča 3 in 2, v ploščah 35 in 25.

Zice 120 in 100, ovite s svilo 250 in 200, sicer 200 in 150.

Obuvne tkanine 200, 150.

Trdi kavčuk 50, 40. — Cevi 70, 50.

Sparterija za klobuke itd. 350, 300, tudi iz umetne svile; rastlinska za prejo 250, 200, za pletenje nebeljena 30 in 20, beljena ali barvana 75 in 50.

Sčetke in omela 1300, 1100.

Rinčice in sponke za obutev itd. 270, 220.

Vretena, preslice, brda 20, 12; polirani 32, 20.

Deščice za oblogo 30, 20.

Odpadki papirja in kartona 1, 0,50.

Fotografski idr. papir 55, 45.

Celulozna vata 120, 90.

Pivniki 25, 20. — Ovojni papir 20, 15. — Gofriran in plisirani 120, 90. — Svilnati papir 65, 50. — S kavčukom prevlečen idr. 80, 50 oz. 50, 40, s tkanino 75, 50, snažilni.

s peskom, šmirglom idr. 20, 15. — Slike na platnu itd. 350, 300.

Drago kamenje obdelano 1300, 1000, z lesom in roževino, kovino 800, 600.

Skrilavec in sljuda, poliran 35, 25, tablice 36, 30.

Izdelki iz asfalta 15, 10.

Neimenovani izdelki iz azbesta 90, 70. — Topilni lonci iz grafitu idr. 2, 1. — Keramika v kosih 1,50, 0,50. — Steklena idr. emajlna masa, zmlito steklo 7, 5.

Steklene cevi 20, 15, barvane 25, 20. — Steklo za žepne ure in leče 250, 200. — Stekljeni nakit 600, 500.

Slike in mozaiki 650, 500, izdelki iz prizem 800, 600.

Umetni zobje iz drage kovine 1200, 1000, drugačni 900, 700.

Preje iz dragih kovin 4000, 3000.

Kovno železo 6,50, 5. — Pločevina 28, 20. — Tračnice, preluknjane 14, 12, druge 12, 10. — Kretnice 25, 20, signali idr. 12, 10.

Zage, listi 80, 60, male 120, 80.

Drsalke 200, 150. — Vretena 50, 40.

Brivski aparati in priprave 800, 600. — Britve 500, 400 itd.

Sivanke 250, 200, za stroj 200, 150, grebeni 100, 75. — Trnki 250, 200.

Železni odpadki 3, 2, staro železo 3, 0,50.

Aluminij 15, 10.

Zice in listi 120, 100.

Surov svinec 15, 12, lističi 45, 35 do 120, 100. — Kositer 10, 5, listi 120, 100.

Nikelj 10, 5, palice 30, 20 in obdelane 45, 35; lističi 120, 100.

Pločevina in žica 60, 50 do 75, 60.

Baker surov 10, 5.

Na železne izdelke, prevlečene, se plača 50%ni dodatek. — Nepripravljeni srebrni in zlati listi 120, 100.

Parni kotli 48, 32. — Kmetijski stroji 40, 20. — Električne svetlobne naprave, steklo 600, 500. — Deli koles (biciklov) in motociklov od vrednosti 40, 30%.

KNJIGOVESNICA JUGOSLOVANSKE TISKARNE

reg. zadr. z o. zav.

LJUBLJANA KOPITARJEVA 6

Nudi po izredno nizkih cenah: Salda konte, štrac, journales, šolske zvezke, mape, odjemalne knjižice, risalne bloke itd.

Zunanja trgovina

Trgovinska pogajanja z Madžarsko so bila uspešno zaključena. Po novi pogodbi nam bo Madžarska dobavila najmanj 5000 ton surovega železa.

Trgovinski minister dr. Andres se udeležil slovesne otvoritve velesejma v Milanu, ki bo 12. aprila. Pri tej priliki se bo dr. Andres sestel tudi s predsednikom vlade Mussolinijem.

Naši trgovinski odnosi s Francijo so se po sklenitvi nove trgovinske pogodbe povečali. Sedaj plačujemo svoje dolgeve v Franciji v francoskih frankih, dočim smo jih prej v dinarjih. Franke pa uporabljala Francija za večje nakupe pri nas.

Romunska trgovinska in finančna delegacija je začela v Londonu pogajanja za sklenitev nove trgovinske pogodbe med Anglijo in Romunijo.

Bolgarska se pripravlja, da uvede monopol na volno.

Med Nemčijo in Bolgarsko se v kratkem prično običajna četrtletna pogajanja. Pri tej priliki namerava Nemčija sprožiti vprašanje cen ter zvišanja tečaja nemške marke.

Madžarski komisar za kontrolo cen je odobril zvišanje cen za svinje, bike, krave in volje.

Izvozni višek Združenih držav Sev. Amerike je znašal v februarju 147 milijonov dolarjev. To je največji višek, ki ga je dosegla Amerika v zadnjih 12 letih. Povprečno presega ameriški izvoz ameriški uvoz samo za okoli 100 milijonov dolarjev na mesec.

Kolesa, motorji, vsi nadomestni deli

Trgovci popust! SPLOŠNA TRGOVSKA

d. z o. z. LJUBLJANA Tyrševa cesta 33

Doma in po svetu

Ban drinske banovine Jevtić je izjavil, da bodo občinske volitve kmalu razpisane, najbrže že proti koncu maja.

Prva številka »Ujedinjenja«, glasila bivšega predsednika vlade dr. Stojadinovića, je bila zaplenjena.

Ministrski svet je predpisal uredbo, s katero se dovoljuje za tvorilno avtomobilov v Rakovici carine prost uvoz predmetov, ki jih matična tovarna ne izdeluje.

Posebni odbor gospodarskih ministrov se bo ustanovil, čigar glavna naloga bo, da prepreči, da bi prevelik izvoz živine in živil povzročil preveliko draginjo.

Delegacija Kmetijske zbornice v Nišu je obiskala podpredsednika vlade dr. Mačka in mu izročila spomenico o bolj praktičnem pobiranju trošarine.

Jugoslovanski poslanik v Washingtonu Fotić je obiskal Rooseveltovega odposlanca Sumnerja Wellesa.

Vprašanje SUZORja bo v kratkem definitivno rešeno. O zadevi sta imela konferenco predsednika

bolgarskih vesteh pripravljajo Nemci odločne ukrepe, da zagotovijo nemoten prevoz blaga po Donavi v Nemčijo. Med romunsko in jugoslovansko vlado je bil dosežen sporazum, da bosta skupno zavarovale plovo na Donavi.

V Ljubljano so prišli zastopniki madžarskih turističnih ustanov, da si ogledajo lepote naše zemlje in da navežejo stike z našimi turističnimi organizacijami.

Maksimalna cena za modro galico je določena na 680 din.

Donava je začela polagoma padati, Sava pa znova narašča, vendar pa ni več nevarnosti novih povodnj. Pri Novem Sadu pa je voda znova prodrla nasip. Dosedaj je voda razdejala pri Novem Sadu in njegovih predmestjih okoli 1500 hišic. Vlada je dovolila kot prvo pomoč za poplavljenice 4,5 milijona dinarjev.

Pariški kardinal Verdier je umrl.

S poučene nemške strani se zagotavlja, da je načrt za okupacijo Danske in Norveške sestavljen sam Hitler. Le k izdelavi nekaterih podrobnosti je pritegnil maršala Göring, generala Brauchitscha in Kietela ter admirala Rödera. Polni 48 ur je Hitler za svojo pisalno mizo sestavljal ta načrt.

Islandski parlament je soglasno sklenil, da prevzame islandska vlada tudi kraljevsko oblast, ker je sedaj danski kralj ne more izvrševati.

Nemška letala so izvedla nočni napad na Scapa Flow. Angleži poročajo, da so zbili najmanj 7 nemških letal. Pri vseh napadih nemških letal ni bilo nobene škode, kakor poročajo Angleži.

Boji med angleškimi in nemškimi bojnimi ladjami pa so bili tudi na drugih mestih, tako pred Bergenom. Po poročilih se more sklepati, da so se povsod končali ti boji za Angleže zmagovito.

Norveška vojska nudi Nemcem močan odpor. Za vsako ped zemlje se morajo boriti Nemci. V glavnem se je norveška vojska umaknila samo iz območja nemških vojni ladij ter zavzela griče ob kon-

Pozor trgovci!

Predtiskane stvari, n. pr: kuhinjske prtičke, namizne prte, razne male stvari, izdeluje na veliko tvrdka

F. I. GORIČAR Ljubljana, Sv. Petra c. 29

A. ŠARABON & CO. LJUBLJANA

Uvoz kolonijalne robe

Veletrgovina s špecerijo

Velepražarna za kavo

Minizacija dišave

Glavna zaloga rudniških vod

Brzjavni naslov: ŠARABON LJUBLJANA Telefon št. 26-66

BEOGRAJSKI POMLADNI VELESEJEM

Popust 50 %, na železnica in ladjah

Avtomobili, motorna kolesa, kolesa — tekstilije, galanterija, pohištvo, kovčegi, taške, obutev — kovine, stroji, motorji, aparati, blagajne, štedilniki, hladilniki, kemija, stiskalnice, poljedelski stroji, stavbarstvo, barve, umetna gnojila — elektrotehnika, optika, kovinska galanterija, šivalni in pisalni stroji, registrirne blagajne, tehtnice, stroji za rezanje mesa, stroji za kavo — steklo, porcelan, keramika, lesni ročni izdelki, nakit, ure, kozmetika — papir, glasbila, knjige, radio-aparati, kinematografija, turizem, modna revija, propaganda in reklama — prehrana, alkoholne pijače, mineralne vode, mlečni izdelki

IN SALON AVTOMOBILOV IN MOTOCIKLOV

Pojasnila: Uprava Beogradskog sajma, Sajmište, pošt. prefinac 538, telefoni: 28-526 in 28-802

Od 13. do 22. aprila 1940